

Obraćanje visokog predstavnika, Christian Schwarz-Schillinga na Konferenciji o Bosni i Hercegovini i procesu pridruživanja Evropskoj uniji: "Integracija u EU je dvosmjerna ulica"

U organizaciji «Heinrich-Boell» Fondacije

Dame i gospodo,

Pregovori o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije su u toku.

To je dobro.

Međutim, ovaj proces se često pogrešno shvata.

To i nije tako dobro.

Prvo pozitivan aspekt – pregovori se nastavljaju.

Ne tako davno, u jesen prošle godine, nije se nazirala mogućnost da bi Bosna i Hercegovina ikada mogla doći u situaciju da započne pregovore.

Sada BiH ostvaruje napredak u okviru ovog procesa.

Međutim, poznato vam je da je Evropska komisija, nakon četvrtog sastanka Tima za praćenje odvijanja procesa reformi, prošle sedmice izrazila svoje nezadovoljstvo brzinom provođenja potrebnih reformi.

Tim Evropske komisije je naglasio da Bosna i Hercegovina još uvijek ima šansu da do kraja ove godine finalizira Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Međutim, da bi se to ostvarilo mora se postići napredak u, između ostalog, sljedećim oblastima: reforma policije, reforma PBS-a, poboljšanje poslovnog okruženja, obnavljanje sistema obrazovanja.

Prolongiranje reformi, kako bi se s njima nastavilo tek nakon izbora, nije jedna od opcija koja je na raspolaganju. Ukoliko dođe do ovog prolongiranja, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju neće biti potpisan ove godine.

Zašto političari ove zemlje kaskaju s provedbom reformi koje su potrebne za integraciju BiH u EU, dakle s nečim što svaki građanin ove zemlje istinski želi?

Uzrok vjerovatno leži u pogrešnom razumijevanju ovog procesa.

To je zbog toga što se tokom pregovora o potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju uglavnom ne uzima u obzir filozofski, kulturološki, istorijski ili društveni kontekst u kojem se pregovori odvijaju.

Iz tog razloga mnogi građani ove zemlje vide proces pridruživanja isključivo u smislu prilagođavanja Bosne i Hercegovine «kalupu» Evropske unije.

Reforme su cijena koju treba platiti da bi se ušlo u članstvo Evropske unije.

Međutim, stanje je zapravo obrnuto.

Definirane reforme koje Bosna i Hercegovina mora provesti nisu utvrđene zbog briselskih birokrata.

Ove reforme je potrebno provesti za dobrobit običnih građana BiH.

Bosna i Hercegovina ne provodi reforme da bi zadovoljila EU.

Bosna i Hercegovina mora provesti reforme zbog sebe, kako bi osigurala dobrobit za svoje građane.

Reforma policije znači bolju sigurnost građana i više pravičnosti. Reforma PBS-a znači bolji i raznovrsniji TV program. Reforma obrazovanja znači vrijednije diplome i više udžbenika u dobro ugrižanim učionicama. Reforma poslovnog okruženja dugoročno znači više radnih mjesta i bolji životni standard.

U filozofskom, kulturološkom, istorijskom i društvenom kontekstu Bosna i Hercegovina nije i nikada sebe ne treba smatrati prosijakom na vratima Evrope.

Mnogo je stvari koje Bosna i Hercegovina može ponuditi Evropi.

Bosna i Hercegovina želi članstvo u EU jer je kompatibilna s drugim evropskim zemljama, zato što filozofsko i kulturološko naslijeđe Bosne i Hercegovine predstavlja važan, sastavni i karakteristični dio evropskog naslijeđa u cjelini.

Bosna i Hercegovina želi članstvo u EU jer njeno istorijsko iskustvo sadrži znanja i vještine koje će obogatiti sposobnost EU da se uhvati u koštac s ključnim političkim pitanjima koje postavlja 21. stoljeće, uključujući i pitanja poput mirnog i produktivnog suživota različitih kultura.

Bosna i Hercegovina želi da se priključi klubu evropskih država jer ima intelektualne i profesionalne kvalitete na osnovu kojih može postati produktivan i cijenjen član tog kluba.

Dakle, pristup pitanju integracije Bosne i Hercegovine u Evropu mora biti zasnovan, i ovdje i u Briselu, na jasnom razumijevanju da su u ovom procesu svi pobjednici. U ovom procesu i EU i Bosna i Hercegovina ostvaruju dobitak.

Takvo razumijevanje – da provodimo reforme zbog toga što smo uvjereni da će nam one donijeti dobrobit i zato što smo uvjereni da će BiH s prijemom među zemlje članice EU Evropi ponuditi vrijedne resurse, bi trebalo aktivirati javnu debatu o reformama koje zahtijeva Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i kod mnogih političara eliminirati otpor prema reformama koji ima štetne efekte.

Vrijeme predizborne kampanje nije pravo vrijeme za prikazivanje reformi potrebnih za stabilizaciju i pridruživanje kao iritirajućih i stranih, nego ga je potrebno iskoristiti za njihovo promoviranje kao neophodnih i korisnih. Uvjeran sam da ćemo imati vrlo uspješnu kampanju ukoliko građani kandidatima jednostavno postave sljedeća pitanja:

- Jeste li promovirali ili opstruirali reforme koje vode ka stabilizaciji i pridruživanju s EU?
- Ukoliko ste opstruirali reforme, objasnite nam razloge zbog kojih ste vršili opstrukciju?

Hvala.